

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE

cu privire la crearea Registrului garanțiilor reale mobiliare

În temeiul art. 37 alin. (3) din Legea nr. 449 din 30 iulie 2001 cu privire la gaj (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 345-351, art. 655), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se creează Registrul garanțiilor reale mobiliare.
2. Registrul garanțiilor reale mobiliare este ținut de Ministerul Justiției prin intermediul Centrului de Informații Juridice.
3. Se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a Registrului garanțiilor reale mobiliare (se anexează).
4. Asigurarea funcționării Registrului garanțiilor reale mobiliare se efectuează din contul și în limitele mijloacelor alocate Centrului de Informații Juridice din bugetul de stat, precum și din contul mijloacelor speciale prevăzute de lege.
5. Mijloacele financiare obținute în urma accesării Registrului garanțiilor reale mobiliare și furnizării informației din acesta, se utilizează de către Centrul de Informații Juridice cu aprobarea ministrului justiției.
6. Schimbul informațional între Registrul garanțiilor reale mobiliare și alte registre de stat se asigură în baza acordurilor privind schimbul informațional între autoritățile respective sau prin platforme de interoperabilitate.
7. Registrul deținătorilor de valori mobiliare nominative, Registrul deținătorilor de valori mobiliare ale statului, Registrul proprietății intelectuale și Registrul gajului, în partea ce ține de înregistrarea gajurilor și altor drepturi de garanție, se consideră parte componentă a Registrului garanțiilor reale mobiliare.
8. Gajurile și alte drepturi de garanție, înregistrate, după data de 8 noiembrie 2014 și până la intrarea în vigoare a hotărârii date, de către operatorii înregistrați prin ordin al ministrului justiției, în registrele indicate la pct. 7, se consideră înregistrate în Registrul garanțiilor reale mobiliare.
9. Accesul la bazele de date în care se înregistra gajul până la crearea Registrului garanțiilor reale mobiliare, se realizează prin intermediul Centrului de Informații Juridice, iar pentru înregistrările în noua soluție tehnică, accesul se realizează prin intermediul portalului web al Registrului garanțiilor reale mobiliare.
10. Solicitarea și accesarea datelor din bazele de date în care se înregistra gajul până la crearea Registrului garanțiilor, va fi reglementată printr-un acord dintre deținătorii bazelor de date respective și Centrul de Informații Juridice.
11. Avizele de executare a gajului și cele de radiere a gajului se înscriu în aceeași bază de date în care a fost înscris avizul de înregistrare a aceluiași gaj.
12. Ministerul Finanțelor va aloca mijloace financiare necesare dezvoltării Registrului garanțiilor reale mobiliare.
13. Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 849 din 27 iunie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 95, art. 946) cu excepția punctului 1.
14. La pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 163 din 15 februarie 2007 cu privire la optimizarea structurii Ministerului Justiției și aprobarea regulamentului privind aplicarea apostilei, cifra „11” se substituie cu cifra „14”.

PRIM-MINISTRU

Regulamentul de organizare și funcționare a Registrului garanțiilor reale mobiliare

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul de organizare și funcționare a Registrului garanțiilor reale mobiliare stabilește accesul și plata pentru înregistrarea și furnizarea informației din Registrul garanțiilor reale mobiliare (în continuare - Registrul garanțiilor), modul de ținere a acestuia, securitatea și integritatea informației din Registrul garanțiilor, procedura de înregistrare a garanției, modificarea și radierea informației din Registrul garanțiilor.

2. Registrul garanțiilor este creat și se ține în scopul înregistrării gajului și altor garanții precum și asigurării accesului publicului la informațiile deținute în acesta.

3. Registrul garanțiilor este un registru public, în care se înregistrează gajul bunurilor mobile, precum și oricare alte drepturi de garanție asupra bunurilor mobile, conform legislației, iar la solicitarea părților, oricare alte drepturi de garanție stabilite de legislație.

4. Registrul garanțiilor este organizat, astfel încât să asigure că procesele de înregistrare și acces sunt simple, eficiente, public accesibile și transparente.

5. Registrul garanțiilor este unica sursă oficială de informație privind drepturile de garanție înregistrate asupra bunurilor mobile, inclusiv în scopul determinării gradului de prioritate a gajului.

II. Accesul la Registrul garanțiilor și plata pentru înregistrarea și furnizarea informației din acesta

6. Accesul la Registrul garanțiilor poate fi activ și pasiv. Accesul activ la Registrul garanțiilor o au operatorii Registrului garanțiilor. Accesul pasiv este permis tuturor persoanelor în temeiul datelor de identificare ale bunului gajat, datelor de identificare ale debitorului gajist precum și în baza codului/codurilor tranzacției comunicate de debitorul gajist.

7. Pentru accesul la Registrul garanțiilor se percepe taxa de stat și plata pentru înregistrarea și furnizarea informației din acesta. Atît taxa de stat, cît și plata pentru înregistrarea și furnizarea informației din Registrul garanțiilor se încasează prin Serviciului Guvernamental de plăți electronice (MPay).

8. Pentru înregistrarea garanției în Registrul garanțiilor solicitantul va achita operatorului 100 lei.

9. Pentru conectare și acces activ la informația din Registrul garanțiilor, operatorii vor achita o plată lunară în mărime de 200 lei.

10. Registrul garanțiilor este format, astfel încât să asigure accesul pasiv publicului în vederea citirii, căutării și extragerii informației din registru prin internet sau prin depunerea solicitării de eliberare a extrasului din Registrul garanțiilor la operatori.

11. Pentru accesarea pasivă de o singură dată a Registrului garanțiilor se va achita o plată în mărime de 20 lei. Pentru eliberarea extrasului din Registrul garanțiilor se va achita operatorului o plată în mărime de 50 lei.

12. În bază de contract, persoanele interesate pot avea acces pasiv continuu la Registrul garanțiilor. Plata lunară pentru accesul pasiv continuu la Registrul garanțiilor este în mărime de 1000 lei pe lună.

13. Autoritățile publice, instanțele judecătorești, executorii judecătorești, administratorii autorizați, organele de urmărire penală și organele fiscale vor avea acces gratuit la informația din

Registrul garanțiilor în volumul necesar pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege și cu respectarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

14. Plățile de conectare și acces la Registrul garanțiilor vor fi vărsate la contul trezorerial al Centrului de Informații Juridice.

III. Operatorii

15. Operatorii pot fi:

- a) notarii publici;
- b) instituțiile financiare;
- c) societățile de registru.

16. Persoanele care doresc să activeze în calitate de operator, depun la Ministerul Justiției o cerere pentru a fi incluse în lista operatorilor autorizați, care se aprobă prin ordin al ministrului justiției, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Ministerului Justiției.

17. Centrul de Informații Juridice atribuie operatorului un cod de acces individual prin cheie electronică la sistemul informațional de înregistrare a garanțiilor reale mobiliare.

18. Prin derogare de la pct. 15, pentru modificarea datelor cu privire la gajurile înregistrate în bazele de date existente pînă la crearea Registrului garanțiilor, în scopul preluării informației din bazele de date vechi, operatorii pot fi notarii publici înregistrați în lista operatorilor autorizați și Centrul de Informații Juridice.

19. Calitatea de operator este incompatibilă cu calitatea de debitor sau creditor al creanței garantate. Notarul, în calitate de operator, nu poate înregistra, modifica sau radia garanțiile în care soțul/soția sa, rudele pînă la gradul II inclusiv, afiii pînă la gradul II inclusiv, persoanele aflate sub tutela sau curatela sa sau a soțului său, angajatul său, notarul stagiar la biroul său sunt debitori sau creditori ai creanței garantate. Instituțiile financiare și societățile de registru, în calitate de operatori, nu pot înregistra, modifica sau radia garanțiile în care au concomitent calitatea de debitor sau creditor al creanței garantate, sau această calitate o au societățile comerciale afiliate.

IV. Modul de ținere a Registrului garanțiilor

20. Registrul garanțiilor este ținut electronic, în limba de stat, de către Centrul de Informații Juridice care asigură funcționarea continuă a acestuia.

21. Centrul de Informații Juridice are următoarele atribuții:

- a) administrează și întreține sistemul computerizat de siguranță;
- b) controlează funcționarea Registrului garanțiilor, în vederea asigurării respectării dispozițiilor legale;
- c) examinează plângerile primite referitoare la deficiențele tehnice ale Registrului garanțiilor;
- d) asigură, în condițiile legii, procesul de înregistrare în Registru garanțiilor și accesul la informațiile înscrise în acesta.

22. Registrul garanțiilor va fi organizat ca un sistem complex de baze de date care servește ca sursă unică și ușor accesibilă pentru înregistrarea drepturilor de garanție. Baza de date trebuie să reflecte corect informația care a fost introdusă și să o reflecte imediat după introducere.

23. Sistemul de administrare a informației din Registrul garanțiilor va fi compus din două sau mai multe sisteme informaționale independente situate în locuri diferite și conectate între ele, astfel încît Registrul garanțiilor să opereze ca un sistem unic.

24. Toate echipamentele din fiecare nod al sistemului informatic al Registrului garanțiilor trebuie să fie amplasate într-o sală specială, care va beneficia de o protecție sporită. Toate datele înscrise în baza de date într-un nod al sistemului informatic vor fi transferate și stocate instantaneu și în celelalte noduri.

25. Copiile de siguranță ale bazei de date (backup) vor fi efectuate zilnic conform graficului începînd cu ora 00:00 cel puțin într-un nod al sistemului informatic, M-Cloud. Menținerea și securizarea echipamentelor se va realiza de două ori pe an și la necesitate.

26. Date, precum și cel puțin ora și minutul înscrierii documentelor trebuie să fie stocate în sistemul de administrare a informației. Pentru stabilirea coordonatelor temporale ale înregistrărilor în Registrul garanțiilor, ceasul serverului va fi actualizat să corespundă, după caz, orei oficiale de vară sau de iarnă. Ceasurile serverilor din fiecare nod al sistemului informatic al Registrului vor fi sincronizate.

27. Registrul trebuie să utilizeze baze de date interconectate, de un tip care să permită căutarea informației și înscrierea avizelor de înregistrare, modificare sau de radiere și să asigure posibilitatea accesării efective imediate a înscrierilor efectuate pentru întregul sistem.

V. Securitatea și integritatea informației din Registrul garanțiilor

28. Pentru asigurarea funcționării eficiente și neîntrerupte a Registrului garanțiilor, accesul la date este asigurat în regim nonstop.

29. Schimbul informațional se efectuează numai cu utilizarea complexului de mijloace software și hardware specializat, prin intermediul Centrului de Informații Juridice.

30. Măsurile de protecție și securitate a informației din Registrul garanțiilor reprezintă o parte componentă a lucrărilor de creare, dezvoltare și exploatare a Registrului garanțiilor.

31. Protecția informației din Registrul garanțiilor se efectuează prin următoarele metode:

a) prevenirea conexiunilor neautorizate la rețelele telecomunicaționale și interceptării cu ajutorul mijloacelor tehnice a datelor din Registrul garanțiilor transmise prin aceste rețele;

b) excluderea accesului neautorizat la datele din Registrul garanțiilor, asigurată prin folosirea mijloacelor speciale tehnice și de program;

c) prevenirea acțiunilor speciale tehnice și de program, care condiționează distrugerea, modificarea datelor sau defecțiuni în funcționarea complexului tehnic și de program, asigurată prin metoda folosirii mijloacelor de protecție speciale tehnice și de program, inclusiv a programelor licențiate, programelor antivirus, organizarea sistemului de control al securității soft-ului și efectuarea periodică a copiilor de siguranță;

d) prevenirea acțiunilor intenționate și/sau neintenționate ale utilizatorilor, care pot conduce la distrugerea sau modificarea datelor din Registrul garanțiilor.

32. Asigurarea securității și integrității informației din Registrul garanțiilor vor fi condiționate de Standardele internaționale ISO 270001, ISO 270002.

VI. Procedura de înregistrare a garanției în Registrul garanțiilor

33. Gajul bunurilor mobile precum și a oricăror alte drepturi de garanție asupra bunurilor mobile, se înregistrează prin depunerea unui aviz de înregistrare, care conține următoarele informații:

a) datele de identificare (numele și prenumele, numărul de identificare de stat (IDNP), adresa poștală și electronică a persoanei fizice sau denumirea, numărul de identificare de stat (IDNO), adresa poștală și electronică a persoanei juridice sau întreprinzătorului individual) ale debitorului gajist, creditorului gajist și gestionarului gajului (în cazul în care ultimul a fost desemnat). Adresa electronică indicată în aviz devine adresă de comunicare oficială;

b) descrierea generală sau specifică a bunurilor gajate sau, în cazul leasingului financiar, descrierea generală sau specifică a bunurilor transmise în leasing financiar;

c) esența și scadența obligației garantate, suma maximă garantată a acesteia fără dobînzii și cheltuieli;

d) interzicerea gajului următor, în cazurile convenite de părți;

e) semnătura debitorului gajist și a creditorului gajist;

f) în cazul gajului asupra întreprinderii, asupra leasingului financiar, obiectelor de proprietate intelectuală sau a altor drepturi de garanție, o mențiune în acest sens.

34. În cazul gajului legal de garantare a creanțelor vamale și fiscale, avizul de înregistrare va conține:

- a) descrierea generală sau specifică a bunurilor gajate;
- b) temeiul apariției creanței;
- c) mărimea creanței.

35. În cazul gajului legal constituit în baza hotărîrii judecătorești, avizul de înregistrare va conține:

- a) descrierea generală sau specifică a bunurilor gajate;
- b) mărimea creanței;
- c) mărimea plăților periodice și a coeficientului de indexare în cazul pensiei sau a pensiei de întreținere.

36. Prin excepție, avizul de înregistrare a gajului la emiterea obligațiunilor asigurate cu bunurile proprii ale emitentului și/sau ale persoanelor terțe conține informația prevăzută la art. 26¹ din Legea cu privire la gaj.

37. Formularul avizului de înregistrare se completează prin intermediul sistemului informațional electronic și se transmite operatorului, imprimat pe suport de hîrtie, cu semnătura olografă a părților sau prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare acceptate de către sistemul informațional, cu semnătura digitală a părților aplicată conform legislației în vigoare.

38. Operatorul acceptă datele exact așa cum se conțin în avizul de înregistrare a garanției. Operatorul nu solicită copia contractului de gaj și nu verifică conținutul avizului, dar este obligat să verifice identitatea părților și împuternicirile de reprezentare.

39. La solicitarea debitorului sau a creditorului, operatorul anexează în Registrul garanțiilor o copie scanată a contractului de gaj sau de instituire a garanției.

40. În cazul transmiterii avizului de înregistrare prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare, identitatea persoanei este verificată la eliberarea semnăturii digitale și confirmată prin aplicarea ei.

41. Operatorul înscrie avizul de înregistrare a garanției în Registrul garanțiilor imediat după primirea lui, cu informarea concomitentă despre acest fapt a persoanei care a depus avizul la adresa electronică comunicată.

42. Dacă avizul de înregistrare este transmis operatorului pe suport de hîrtie, acesta va fi scanat și introdus de către operator pentru păstrare în baza de date a Registrului garanțiilor.

43. Operatorul refuză primirea avizului de înregistrare a garanției doar dacă acesta:

- a) nu conține toate datele prevăzute la pct. 33;
- b) nu a fost achitată taxa de stat și plata pentru înregistrarea avizului.

44. Operatorul verifică achitarea de către solicitant a taxei de stat și a plății pentru înregistrarea avizului în conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 280 din 24 aprilie 2013 cu privire la unele acțiuni de implementare a Serviciului Guvernamental de plăți electronice (MPay).

45. Înregistrarea în Registrul garanțiilor se efectuează automat prin atribuirea unui număr unic de înregistrare și a unui cod de verificare.

46. După efectuarea înregistrării garanției, creditorul garanției primește o confirmare a înregistrării acesteia. Confirmarea se expediază automat pe poșta electronică indicată în aviz, sau la solicitare, poate fi imprimată din sistem și transmisă pe suport de hîrtie. Pe lângă datele din avizul de înregistrare, confirmarea trebuie să conțină momentul înregistrării (anul, data, ora și minutul).

VII. Modificarea și radierea informației din Registrul garanțiilor

47. Modificarea informației din Registrul garanțiilor este tratată din punct de vedere procedural ca o nouă înregistrare a garanției.

48. Modificarea informației din Registrul garanțiilor este înregistrată în baza avizului de modificare care se depune și se înregistrează similar avizului de înregistrare.

49. Avizul de modificare care se referă la înregistrarea substituirii creditorului gajist urmare a cesiunii creanței garantate se semnează doar de creditorul gajist.

50. Modificările în Registrul garanțiilor se efectuează, astfel încât acestea să fie vizibile cu menținerea înregistrării inițiale.

51. La încetarea garanției, informația despre aceasta este radiată din Registrul garanțiilor în baza avizului de radiere.

52. Avizul de radiere a garanției conține:

a) datele de identificare (numele și prenumele, numărul de identificare de stat (IDNP), adresa poștală și electronică a persoanei fizice sau denumirea, numărul de identificare de stat (IDNO), adresa poștală și electronică a persoanei juridice sau întreprinzătorului individual) ale debitorului gajist, creditorului gajist și gestionarului gajului (în cazul în care ultimul a fost desemnat);

b) descrierea generală sau specifică a bunurilor gajate sau, în cazul leasingului financiar, descrierea generală sau specifică a bunurilor transmise în leasing financiar;

c) esența și scadența obligației garantate, suma maximă garantată a acesteia, fără dobânzi și cheltuieli;

d) numărul unic de înregistrare a garanției;

e) semnătura persoanei care are dreptul, conform legii, să radieze garanția din Registrul garanțiilor.

53. Avizul de radiere a garanției se transmite operatorului similar procedurii stabilite pentru avizului de înregistrare a garanției. Operatorul verifică identitatea persoanei care transmite avizul de radiere a garanției, dreptul acesteia de a radia informația despre garanție, precum și, după caz, anexarea actelor confirmative prevăzute de lege.

54. Actele confirmative se scanează și se introduc de către operator pentru păstrare în baza de date a Registrului garanțiilor.

55. Radierea garanției se efectuează automat, fiind confirmată similar confirmării avizului de înregistrare a garanției.

56. Informația despre radierea garanției se păstrează în baza de date a Registrului garanțiilor timp de 25 de ani.

57. În registrul garanțiilor sunt introduse și copiile avizului de executare a gajului, care se depun de creditorul gajist și se înscriu imediat în Registrul garanțiilor.

VIII. Responsabilitatea

58. Persoanele responsabile de ținerea Registrului garanțiilor sînt obligate să prevină accesul nesancționat la datele din Registrul garanțiilor, utilizarea ilegală, difuzarea, modificarea sau nimicirea lor.

59. Pentru deteriorarea, falsificarea, nimicirea și alte acțiuni ilegale întreprinse asupra informației ce se conține în Registrul garanțiilor, persoana responsabilă poartă răspundere în conformitate cu legislația.

60. Răspunderea pentru corectitudinea și veridicitatea informațiilor din bazele de date existente pînă la crearea Registrului garanțiilor și care devin parte a acestuia, o poartă deținătorii acestor baze de date.